

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Nvm. 7. Ditio Veneta Longobardica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

De fluviis huius tractus, quia sunt communes agro Patavino dicemus
Numero 6. Sect. I.

NVM. 5. De Polesino, seu Peninsulâ Rodiginâ, le Polesin
de Rouigo.

VRBES. { RHODIGIVM: *Rouigo*, vrbs Episcopalis fat lauta ad alueum
Athesis quem *l'Adigeto* nominant: patria fuit Cœlij Rho-
digini.
ATRIA: *Adria*, ad Fl. Tartarum qui eam vndique ambit,
vrbs nomine, quàm re nunc celebrior.
Abbatia: *l'Abadia*, vndique aquis vallata, regitur à Præfecto
quem *Podesta* vocant.
Lendenaria: *Lendenara*, ad Arthesulum Fl. *l'Adigeto*: habet
quoque Præfectum suum.
Cauarzera: *Cauarzere*, versus Ducatum, cum Præfecto suo.
Canarus Burgus: *Canaro*, cognomento Venetus, & ei oppo-
situs Ferrariensis.

FLUVII. { ATHEISIS: *l'Adice*, hic in varia brachia spargitur, quorum
vnum dicitur Fl. Arthesulus *l'Adigeto*.
Tartarus: *Tartaro*, multis quoque incilibus sectus, & per in-
cile Castalianum *Castagnano* iunctus Athesi.
PADVS: *le Pô*, cum Tartaro connexus aliquot alueis.

NVM. 6. Ditio Veneta Longobardica, continens Agros, Patavinum,
le Padoüan; *Vicentinum*, le Vicentin; *Veronensem*, le Veronois;
Brixianum, le Bressan; *Bergomensem*, le Bergamasque; *Gremensem*,
le Cremasque.

SECT. I. *Patavinus Ager*, le Padoüan, ou le Territoire
de Padoüe.

VR- { PATAVIVM: *Padua*, seu *Padoüa*, nobis *Padoüe* ou *Pade*,
olim sæpe destructa, sæpe reparata: de diuersis eius
Dominis diximus in Historicis. Vrbs admodum am-
pla triplici muro cincta, & fossis amplissimis. Ædem
habet S. Antonij Olisipponensis, qui tamen Patavi-
nus

ITALIA RECENTIOR,

nus dictus est *S. Antoine de Pade, ou de Padoie*. Hic quoque seruantur ossa *S. Lucæ* in monumēto ex alabastro peruetusto. Prætorium hic quoque pulcherrimum, vbi ossa *Titi Liuij* reposita sunt. Ager huius fecundissimus & amœnissimus. Academiam habet illustrissimam, ob quam *Doctæ* nomen obtinuit.

BES

Ciuitatula: *Cittadella*, à *Parauinis* condita 1100. vrbs perlaura & frequens: tradita est *Malatestæ* à *Venetis* pro *Arimino*, sed ei erepta pro rebellione sub *Ludouico XII.* post cladem *Ripaltinam*: lanificio diues est.

Campus *S. Petri*: *Campo San Pietro*, lautum & honestum Castellum: vnde nobilis familia extitit. ad *Fl. Mussonem* affixum est.

AGRI

Gemula monasterium, *Gemula*, in monte qui pars est collium *Euganeorum*; conditum à *Beatrice Atestinâ*, vbi & sanctissimè obiit. In eo iam quoque virgines nobiles Deo famulantur.

Venda: *Venda* Cœnobium Monachorum montis *Oliueti* in monte eiusdem nominis, qui pars quoque est collium *Euganeorum*.

PA-

Arquatus Pagus cognomento *Montanus*: *Arqua del Monte*, ad differentiam alterius in *Polesino Rhodigino*: Hic diu habitauit *Petrarcha*, hicque visitur eius sepulchrum marmoreum subnixum quatuor columnis porphyreticis.

Aponus vicus: *Abono*, iuxta quem aquæ calidæ, de quibus in *Admirandis*. Ab eo non procul ædes *D. Mariz* montis *Ortoni*: *S. Maria delli monti Ortoni*, vbi *Eremitæ S. Augustini*.

Bouolenta: *Bouolenta*.

TA-

Castrum plebis *Sacci*: *Piene di Sacco*, corruptè pro plebe *Siochi*, à fluuio *Siocho* sic dictum.

Conselua: *Conselue*.

Anguillara: *Anguillara*, vnde lacui nomen.

MONS SILICIS: *Monte Silice*, antea mons diuitiarum dictus, patria fuit *Actiolini Romanini*. Hic viperæ excellentes ad theriacam.

ATESTE: *Esté*, castrum perhonestum subuersum ab

Astiolino: hinc orta est familia Ducum Ferrariefium, nunc & Mutinensium: ad Fl. Bachilionem sita est.

VINI. Montaniana: *Montagnana*, nobilissimum castrum, & cum ciuitatibus conferendum: eius maximè canabis celebratur quâ vtuntur Veneti ad rem nauticam.

Colonia: *Cologna*, oppidum nobile, frequens, & opulentum Leandro.

Castellum Baldum: *Castel-Baldo*, ad Fl. Athesim, à Patuinis conditum anno Christi 1292.

FLV. VII AGRI PATAVINI, & DVCAVS. BRENTA olim Medoacus Maior, nunc *Brenta*; & BACHILIO, aliter Bambilo, *Bachiglione* olim Meduacus Minor, variis anfractibus inter se impliciti hunc agrû eluunt. Et Brenta quidem cadit in mare ad Venetias, & iterum infra ad Medoacum portum, *Metamocho*; Bachilio autem per Brentellam fossam Brentæ iunctus, postquam diu errauit cadit inter *Chiosa*, & *Brendolo*.

Recipiunt etiam fluuios alios minores { Tergolam: *Tergola*.
Siocchum: *Sioccho*.
& alios.

LACVS AGRIPATAVINI. Anguillara: *Anguillara*, amplissimus & aliquot infulis distinctus, in Athesim effluit.

Visigiolus: *Lago di Vighizenuolo*, quem Leander sumit pro Fl. *Togifono* veterum, certè Barbarus contendit pro *Togifono*, legendum esse *Visigiolum*.

SECT. II. *Ager Vicentinus*, le Vicentin.

VRESSES. VICENTIA, malè indoctis Vincentia: *Vicenza*, nobis *Vicenze*. Paliarinus ait dictam esse à victoriâ indigenarum, vel à centum vicis, ex quibus vrbs coaluit, nugæ. De variis eius dominis nos suprâ. Eluitur duobus fluuiis nauigabilibus Bachilione, & Retone. In eâ vrbe seruatur Spina Coronæ Christi Domini huic vrbi à S. Ludouico Francorum Rege concessa.

Marostica: *Marostica*, oppidum inter montes perhone-

DDddd ij

- stum & locuples Leandro, nunc munitissimum, & quasi huius agri munimentum.
- AGRI Bolzanum: *Bolzano*, Vicentinum cognominatum ad discrimen Tridentini.
- Brendulum: *Brendola*, oppidum nobile, diues, & populosum; patria Omniboni Grammatici.
- Barbaranum: *Barbarano*.
- VI- Lonigium: *Lonigo*.
- Orgianum: *Orgiano*.
- CEN- Mons bellus: *Montebello*, frequens, opulentum, & lautum castrum, patria Guidonis Episcopi Ferrariensis.
- TINI- Custodia: *Costozza*, castellum sic dictum quoniam homines noxij hinc custodiri solebant in latumiis. Sita est sexto à Vicentiâ lapide, mille pass. à Bachilione Patavium versus. Tempore Leandri iam Latomiæ illæ ad 4. mil. pas. longit. excurrebant 3. mil. pas. latitudinis, & pilæ supra mille fornicem sustinebant.
- FLV- Bambilo, seu Bachilio: *Bachiglione*, de quo in agro Patavino egimus.
- VII- Retonus: *Rétone*, olim Eretenus anguillis optimis nunc scætet, vt olim abundasse dixit Ælianus.
- CEN- Tergola: *Tergola*.
- TINI- Tribulus: *Tribuolo*, &c.
- AGRI

SECT. 3. *Veronensis Ager*, le Veronois, *Italis*, il Veronese.

- VERONA: *Verona*, nobis *Verone*, ad Athesim fluuium quem pontibus quatuor necit, vrbs munitissima atque pulcherrima. Visitur hinc adhuc amphitheatrum integrum, vbi & spectacula more veterum celebrantur, *Arenas* vocant. Hinc tumuli Scaligerorum qui hinc rerum potiti sunt. Arcem habet permunitam, & duo Castella vulgè *S. Petro*, & *S. Felice*.
- VRBES Clusa: *la Chiusa*, locus munitissimus, ad prohibendos Tridentinorum impetus, hinc enim angustia à paucis seruari queunt.
- Malafesena: *Malfesena*, ad lacum Benacum.
- Garda: *Garda*, vnde lacus Benacus, nunc accepit nomen, *di Garda*.

AGRI VERONENSIS.

Piscaria: *Peschiera*, sita ad Mincium *Menzo*, dum erumpit ex lacu *Benaco de la Guarda*, vrbecula munitissima & instructissima. Locus ille munitus est à Scaligeris cum Veronæ præessent.

Mombazanum: *Monbazano*, ad Mincium.

Vallecium: *Vallegio*, vbi Mincius ponte iungitur.

Sirmiense Castrum: *Sermione Castro*, in Peninsulâ in lacum *Benacum* excurrente.

Villa Franca: *Villa Franca*.

Nogariolum Castrum: *Nogaruuolo*, ad Fl. Tionem: *Teione*.

Vigasiurn Castrum: *Vigasio*, ferè ad initia Tartari Fl.

Insula Scaligeri: *Isola della Scalla*, quondam à Comitibus sic dicta, vicus sed frequentia populi, & ædificiis plerisque vrbibus non decedens, quia erat Scaligerorum secessus. Ad hunc captus *Franciscus Gonzaga* an. 1509.

Sanguinetum: *Castro Sanguinedo*.

Cerera: *Cerea*, vicus honestissimus ad Fl. *Menagum Menago*.

LINIACVM: *Legnago*, vrbis cum arce ad Fl. *Athesim*, oppidum pernobile, frequens, lautum, & admodum munitum. Cui opponitur in aliâ ripâ *Athesis*.

PORTVS: *Porto*, item oppidum lautum, diues & firmum. Et *Athesis* hîc ponte iunctus vnam vrbem ex duabus videtur conflare.

Porcilia: *Isola Porcareza*, vicus sat lautus & celebris.

Castrum S. Bonifacij: *San Bonifacio*, excisum an. 1143. sed postea luculentius reparatum; inde originem trahunt nobiles Comites S. Bonifacij Veronenses.

Calderum: *Caldero*, vbi balnea fecunditatem mulieribus reddunt; de quibus in *Admirandis*.

MONS { *BALDVS: Monte Baldo*, etiam in agrum *Tridentinum* excurrentem, cuius ambitus 30. Mil. *Pas.* dicitur esse: ex eo æris plurimum effoditur; totus autem confitus est herbis medicis, quæ totâ Italiâ magni sunt.

VALLIS { *POLISELLA*, aliter *Policella: Val Polifella*, fertilissima, & de cuius loco *Nagarino*, vulgò *Nagarin*, dicemus in *Admirandis*.

DD d d iij

CAMPI

VERONENSES: *Campagna di Verona*, inter Veronam & Hostiliam *Ostiglia*, ad xx. millia passuum extensa. Hic Blondus malè credidit victos Cimbro à Mario & Carulo; sed hinc superatus Odoacer Rex Herulorum à Theodorico Gotho.

LA-
CVS

BENACVS: *Lago de la Garda*, lacus amplissimus, & qui instar maris tempestatibus concitatur, maximè cum venti se inter montium angustias insinuant. Multi fontes in eum cadunt ex montibus, quibus præcingitur. Pisces in eo tanti saporis & tam exquisiti vt meritò maximis anteponantur.

FLV-
VII
AGRI
VERO-
NEN-
SIS.

ATHESIS: *l'Adice*, fluvius maximus in quem confluunt hinc

Aldegus: *Aldego*.
Alpinus: *Alpen Vecchio*.
Fibius: *Fibio*.
& alij minoris nominis.

MINCIVS: *Menzo*, ex Benaco lacu erumpens.

Tartarus: *Tartaro*, in quem hinc cadunt

Tion: *Teione*.
Trinius: *Tregnone*.
Menacus: *Menago*.

SECT. IV. *Brixianus Ager*, le Bressan, aliter le Comté de Bresse, *Italis Bressano*.

BRIXIA: *Brescia*, & *Bressa*, nobis *Bresse*, de cuius dominis aliqua in Historicis: modico fluvio, vulgò *Garcia* eluitur, sed non procul habet *Mela*, & *Navilio*: in loco perforata est, fossis aggeribusque præcineta; Castrum item habet in monte naturâ, artèque permunitum.

Castanietulum: *Castagnadolo*.

Burgus Saiolus: *Borsadolo*.

LONATVM: *Lonato*, oppidum diues, olim Principum Mantuanorum, à Francisco Sfortia, per conditiones pacis Venetis traditum, Marchione Ludouico Gonzaga nequiquam reclamante.

Vrbes
ad

Ripaltella: *Riuoltella*.

Desentianum: *Desenzano*.

SALODIVM, aliter Salona Longa: *Salo*, vnde re-

*Benacum
lacum*

giunculae nomen, pernobile oppidum, & di-
ues, & illustre suo templo.

Garnianum: *Guargnano*.

SABIVM: *Sabio*, non procul à Nautilij fonte Leandro, vnde
valli nomen.

IDRINVM: *Idro*, vnde lacui nomen: nugantur aliqui apud
Leandrum qui hunc ab Hydrâ Herculis, aut voce *Idro*
aqua dictum volunt.

Musculonium: *Moscolino*.

Romandelum superius: *Remedel di sopra*.

Romandelum inferius: *Remedel di sotto*.

A
G
R
I
B
R
I
X
I
A
N
I

ASOLA Castellum: *Asola*, locus olim permunitus ad Fl. *Chic-
se*, sed à Brixianis sapienter deiectus est.

MONS CLARVS: *Monte Chiaro*, ad prædictum Fl. oppidum
subuersum à Friderico II. restitutum à Brixianis, & dein-
de iterum vastatum à Flandriæ Comite, qui Carolum
Francum Siciliae Regem sequebatur: ab eo dicta est Re-
gio *di Monte Chiaro*.

Gambara: *Gambara*, ad incile Nauilionis.

Insuletta: *Ifoletta*, ad Nauilionem Fl.

Baniolum, seu Balneolum: *Baguolo*, ad Fl. *Garciam*.

Caluisanum quibusdam Caluisij Forum, quasi Caluisius
cuius Cæsar meminit ei imposuerit nomen: *Caluisano*.

Pratum Alboini: *Pra-Alboino*.

Mineruium: *Minerbio*.

Pons Vicus: *Ponte Vico*, lautum oppidum Leandro.

ORCI Veteres & Noui: *Orci Vecchi & Nuouo*, sed Noui cla-
riores, lautiores, & ditiores: oppidum à Venetis munitum an.
1134. cui arx adiecta est: antea dicebatur Fanum S. Georgij.

Quintianum, aut Quintiani Villa: *Quinzano*, patria Franci-
sci Stoæ viri doctissimi, & de poëticâ optimè meriti.

Rudianum: *Rudiano*, non procul ab Ollio.

Pons Ollij: *Ponte Oglio*, vbi iungitur ponte nobili Ollius Fl.

Palatiolum: *Palazzuolo*, vbi quoque Pons Ollij, oppidum
frequens, & luculentum.

Capreolum: *Capreoli*, in Franciâ Curtâ de quâ mox; olim
oppidum permunitum, sed destructum à Carolo Franco
Siciliae Rege.

Cl-

Clarium: *Chiari*, nobile oppidum ab aquarum claritate sic dictum, multis riuulis eluitur in Ollium cadentibus. Hic ædes sacra planè magnifica, & nobilis sacerdotum chorus.

CASTRVM ISEVM: *Iseo*, vbi ædes collegialis inelyta: lacui Sebino nomen dedit.

Castellum Pisonium: *risogni*, ad prædictum lacum, vbi Ollium Fl. haustit.

L A-
CVS { BENACVS: *Lago di Garda*, de quo in Veronensi agro.
IDRINVS, olim Edrinus: *Lago d'Idro*, Fl. Clusium recipiens, & reuomens, ab vrbe *Idro*, olim Edro dicitur.
SEBINVS, seu Seuinus: *Lago d'Iseo*, Ollium Fl. sorbet, emittitque, & Bergomenscm agrum attingit vt Brixianum.

FLV-
VII. { OLLIVS: *Oglio* per Camonicam vallem decurrens, & haustus redditur à Sebino lacu, cadit postea in Padū: eius aquæ limpidissimæ, & eius anguillæ magni sunt in Italiâ. In eum defluunt
Nauius: *Nautilio*.
Mella: *Mela*, aliter Latine Mellone dictus.
Clusius, *Chiese*, quem lacus Idrinus accipit, & reddit auctiorem.
Alij Riuuli sunt parui, aut nullius nominis.

VALLES
PRÆCIPVÆ
AGRI
BRIXIANI. { CAMONICA: *Val Camonica*, à Leandro Camunia, videlicet à Camulis populis: fluuio Ollio irrigatur, valde ferax atque lauta, & monte Aurigâ *Zapellu Auriga*, à Valle Tellinâ separatur.
TROPICA Bottero Trombia: *Val Tropia*, inter editissimos montes iacet, & Mellâ fluuio eluitur.
SABIANA: *Val di Sabio*, Clusio fluuio irrigatur, & Idrium lacum includit.

R E-
GIVN-
CV-
LÆ { RIPARIA SALONIA: *la Riniere de Salo*, Italis *Riperia di Salo*, distribuitur in 36. districtus, qui Consilium legunt, sicque quietè & tranquillè viuunt, Præfecto Veneto providente, ne quid sua Resp. detrimenti patiatur.

AGRI { PLANITIES MONTIS CLARI: *Campagna di Monti Chiari* fertilissima, & peramœna.

FRANCIA CVRTA: *Fransa Curta*, sic dicta, vt quidam

Parall. Geogr. Tom. II.

E E c c e

BRI-
XIA-
NI.

putant à Francis qui hîc confederunt post victum à Carolo Magno Desiderium. Capreolus apud Leandrum hoc nomen ait huic regiunculæ impositum, quod cum vouisset Carolus Magnus se celebraturum festum S. Dionysij in Franciâ, & eiusmodi tempora incidissent quibus relinquere non posset Italiam, constituit ædem S. Dionysio circa Rodengum, vulgò *Riuadega*, & hunc tractum Franciam Curtam hoc est paruam, vel breuem appellauit.

SECT. 5. *Ager Bergomensis*, le Bergamasque, aut Bergamasc.

VR-

BES

AGRI

BER-

GO-

MEN-

BERGOMVM : *Bergamo*, hoc est mons Regalis veteri Gallorum linguâ, ait Ioan. Chrysoftomus Bergomas lib. de Orobiis: vrbs est in latere montis posita, cuius radices amplissima suburbia occupant, nouem propugnaculis regiis munita est, & castro in monte qui Capella dicitur, quia hîc olim ædicula: castrum aliàs dirutum iterum excitatum est ad præsidium vrbs.

Seriatum : *Seriato*, ad Fl. Serium vnde nomen habet.

Martinengum : *Martinengo*, oppidum diues, & frequens.

Romanum : *Romano*, frequens quoque oppidum, & mercibus suis celebratum.

Malpaga, *Castro Malpaga*, cultissimum castrum à D D. Martinengis reparatum.

Ædes D. Mariæ Basselanæ : *Bassella*, non procul à Serij Fl. ripâ, vbi B. Virgo monuit rusticam puellam, vt hîc Crux ad Quercum effoderetur quâ repertâ exclamauit *Bassella* voce patriâ, vnde loco nomen inditum.

CALEPIVM : *Calepio*, à quo dicta vallis Calepia ad Ollium ex Sebino lacu exeuntem, patria Ambrosij Calepini Eremitæ S. Augustini, de re Latinâ optimè meriti, ob voces Latinas in syllabum digestas.

Spinum : *Spino*, vnde lacus cognominis.

CLVSONIVM : *Cluson*, locus his cognitus qui in vallem Tellinam proficiscuntur; quindecim enim in hoc tractu angustix, seu aditus, quibus hinc transire ad Gri-

sones queas, omnes in Tabulâ recente notati, & appellati.

Lucrium: *Louer*, ferè ad caput Sebini lacus, in valle Chiusontiâ, oppidum lanificio diues.

S I S. Ulmum: *Olmo*, vnde valli nomen.

Fanum S. Ioannis Beccensis: *S. Gioanni Becco*, ad Fl. Brembum.

Bramates: *Brembato di Sotto*, ad Fl. Brembum.

Caueriatum: *Capriato*, non procul ab ostio Fl. Brembi in Adduam.

FL VII. { OLLIUS: *Oglio*, { Recipit fluuiolum Spinum: *Spino*, ex lacu
de quo suprâ } cognomine prodeuntem.
ADDVA: *Adda*, { Brembus: *Brembo*, magnam huius agri par-
in quem ca- } tem alluens, multosque fluuiolos for-
dunt duo ce- } bens.
lebres Fl. } Serius: *Serio*, de quo Sect. sequenti.

PRÆCI- { SERIANA: *Val Seriana*, à Serio Fl. fatis fertilis; vbi
PVÆ } olim Becuni.

VALLES } BREMBANA à fluuio Brembo, amplissima, & feracif-
sima, & ferè per totum hunc tractum decurrens.

A G R I } MARTINIANA: *Val S. Martino*, ad Addam dum exit
è lacu Comensi, in primis amœna.

BERGO- } CALEPIA: *Val di Calepio*, ad exitum Ollij ex Sebino
lacu.

MENSIS. } CHIUSONTIA: *Val di Chiusontio*, ad eiusdem lacus
Sebini caput.

SECT. VI. *Ager Cremensis, le Cremasque, ou Cremasc.*

VR- { CREMA: *Crema*, nobis *Crema*; olim Forum Diugun-
tiorum Ptolemæi, nomen aliqui mutatum putant,
quod cremata fuerit iussu Archiepiscopi Mediola-
nensis ob incolas Antropomorphitas: prima eius
BES } mentio fit sub Friderico Ænobarbo à quo æquata
est solo, sed à Cremonensibus reparata est; alij ab eo-
dem Friderico restitutam malunt. Olim tantum Ca-
strum erat, vnde prouerbium Crema in Lōgobardiâ.

E E e e ij

- AGRI } Sita est in amenissima planitie, muris firmissimis, & semper egregiè instructa armis, & cibariis, quia hostibus obiicitur potentissimis.
- CRE- } Roboretum vicus: *Rouovete*.
- MEN- } Fanum S. Bassani: *S. Bassano*.
- SIS. } Ripalta: { *Rivolta Vecchia*.
 } *Rivolta*, { *Rivolta Nuova*.
 } triplex { *Rivolta Arpina*.
- Reliqua loca quæ vulgè huic regioni assignantur à Geographis, extra huius tractus limites iam inveniuntur.
- FLV- } SERIVS: *Serio*, aquis limpidissimis hunc totum tractum irrigat, & Cremam stringit.
- VIVS. } Multos quoque recipit fluuiolos nullius penè nominis, sed magnæ huic regiunculæ utilitatis.

§. 3. Ditio Reipublicæ Venetæ extra Italiam.

- IN } Iadera: *Zara*, caput Comitatus.
- ORA } Ænona: *Nona*.
- DAL- } Nouigradia: *Nonigrade*.
- MA- } Sicum: *Sebenico*.
- TIÆ. } Fanum S. Nicolai: *S. Nicolao*.
- INSV- } Spalarum: *Spalatro*, ou *Spalatto*.
- LÆ } Cattara: *Cattaro*.
- ORAM } Butua: *Budua*.
- DAL- } Tragurium: *Trau*.
- MA- } Piguntium: *Almissa*.
- TIÆ } Vitalis Falerius Dux Venetus huc tractum obtinuit Venetis ab Alexio Imperatore, cui suppetias tulit anno Christi 1096.
- PRÆ- } Abfyrtydes: *Cherso*, & *Osero*.
- TE- } Vegia: *Vegia*, seu *Veglia*.
- XEN- } Arba: *Arbe*.
- TES. } Giffa: *Pago*.
- } Bratia: *l'Abrazza*.
- } Pharos, seu Pharia: *Lezina*.
- } Issa: *Issa*, seu *Lissa*.
- } Corcyra Melæna: *Curzola*.
- } Cheroma Scopulus: *Chiroma*, è regione Ragusæ, quem nullo pretio Ragusini emere potuerunt ad arcem extruendam in tutelam vrbis suæ.